

Carles Tusquets, president del Cercle d'Economia

“El sistema de finançament autonòmic ha de ser autogestionari”

L'economia catalana passa un dels moments clau de les últimes dècades: la crisi de l'empresa petita i mitjana, el finançament autonòmic, la concentració de capitals... I falta un any per al 93. Carles Tusquets en parla per a EL TEMPS.

Fa un any, va dir que les empreses petites i mitjanes de Catalunya estaven molt sanejades, ¿continua pensant igual?

—El que vaig dir és que hi havia un grup d'empreses mitjanes que estaven força ben finançades, una bona part amb recursos propis. Però que pecaven de no tenir una dimensió adient per a competir perfectament a Europa. El mercat s'ha endurit durant aquest darrer any i cal buscar altres sistemes de finançament.

—¿Fins a quin punt la política econòmica de Solchaga és responsable del tancament de la Seda, Tabacos de Filipinas, al Principat, o Imepiel i la Ribera, al País Valencià?

—La política econòmica que ha fet fins ara no ha tingut en compte que la riquesa d'Espanya és molt condicionada pel bon funcionament de les empreses petites i mitjanes —i Catalunya és el motor principal industrial d'Espanya—. La política econòmica no es pot basar només en el control de la inflació, de l'atur, en els tipus d'interès... sinó que s'ha de pensar en el marc més favorable per desenvolupar aquestes empreses: bones infraestructures, una política que afavoreixi les exportacions, una política impositiva favorable. És a dir, una política pensada de la nostra indústria per a fer-la més competitiva.

—¿Quina és la solució davant el creixement de les multinacionals?

—Hem fet un procés de venda d'empreses espanyoles a altres empreses de la resta d'Europa i de fora. Això és negatiu perquè les empreses estrangeres vénen a Espanya a comprar quota de mercat i els centres de decisió se situen fora. Per tant, un marc de política econòmica de desenvolupament industrial frenaria molt la venda d'empreses a l'estranger.

—¿La complementarietat entre les economies del País Valencià i del Principat és desitjable en aquest sentit?

—En tot el moviment que es va pro-

duint a Europa (nova Alemanya, països de l'Est que truquen a la porta) es veu un desplaçament cap al nord-est. Llavors, em penso que és bo de potenciar una força industrial, financera i comercial en un altre punt d'Europa que trenqui aquest desplaçament unidireccional. Tot el que es faci per aconseguir una macroregió mediterrània és bo per a Europa i per a nosaltres. I les infraestructures faciliten aquest projecte. Per exemple, el TGV, que jo crec que ningú no entén per què ha de ser Sevilla-Madrid, perquè si ens hem d'unir a Europa ho hem de fer per on més riqueses pugui generar. Em sembla bastant absurda la decisió del govern central.

—¿La Generalitat de Catalunya, té possibilitats d'intervenció en l'economia catalana?

—Les possibilitats són reduïdes perquè no pot fer política econòmica global, però sí que pot agrupar sectors i ajudar-ne la implantació a l'estranger, a la promoció de productes, en infraestructures bàsiques per al desenvolupament de les empreses, comunicacions, polígons industrials...

—Pel que fa al debat sobre el sistema de finançament, ¿en què pot afavorir l'economia catalana?

—Si anem cap a un estat de les autonomies madur, crec que hi ha d'haver moltes més transferències a les comunitats autònomes. I la transferència completa s'aconsegueix quan es pot participar més en la riquesa del propi país i es pot mirar que les inversions que faci la comunitat autònoma siguin equivalents al grau de riquesa del país. El criteri més adient hauria de ser la corresponsabilització en la gestió tributària completa (ingressos i despeses), sense deixar de banda un cert criteri de solidaritat amb les regions menys afavorides. Però, bàsicament, el sistema ha de ser autogestionari.

—Com quedarà el mapa de bancs amb la competència de la banca estrangera a partir del 93 i tenint en compte la tendència a les fusions de caixes, com

les més recents de La Caixa o Bancaja al País Valencià?

—Les banques estrangeres tenen un problema molt gros a Espanya: l'altíssim cost d'entrada que representaria una xarxa bancària nova. Per això crec que el mapa financer espanyol no canviarà gaire. Hi haurà 4 o 5 grups que faran tota mena de serveis de caràcter universal a Espanya, després hi haurà uns bancs mitjans de caràcter comercial que tindran una bona implantació més territorial, més d'una zona determinada. I per últim, tindrem uns bancs petits que seran de dos tipus: o bé bancs locals que donaran un servei semblant al de les caixes comarcals, o bé bancs especialitzats de gestió del patrimoni, de dimensió petita, però que si es dediquen exclusivament a la gestió i no proven de competir amb la gran banca, són els que tenen més bon camí perquè és el servei que més ens falta.

—Pel que fa a la polèmica recent del diner negre, ¿fa bé el senyor Solchaga d'oposar-s'hi tan fermament?

—És la seva obligació de posar-se fort en aquesta qüestió. El més important del diner negre és evitar que es vagi reproduint, perquè és impossible de fer-lo desaparèixer. Però em penso que és molt millor que el diner negre es quedi a Espanya i estiguin acotats abans que se'n vagin a l'estranger en forma d'evasió. La manera com s'ha plantejat, la del deute especial, no em sembla personalment gaire adient, si tenim en compte que la persona que té pagarés del tresor, que és la sortida que hi havia fins ara, és la que paga més impostos de tots, un seixanta i escaig més d'impostos. Em sembla poc pragmàtic haver-los fet desaparèixer.

—¿Què passarà quan la igualació a Europa porti canvis del sistema monetari a conseqüència del Sistema Monetari Europeu del 93?

—Passaran coses bones: que no predominarà tant la política monetària de cada país; que el marge de maniobra de la po-

“Les empreses estrangeres vénen a Espanya a comprar quota de mercat i els centres de decisió se situen fora.”

ARXIU

lítica monetària serà molt més estret i obligarà a una certa disciplina coordinada de les autoritats monetàries... Tot això és bo. El que és dolent és el perill que, si no estàs dins el grup capdavanter, no puguis arribar a evitar una disciplina excessivament forçada.

—*¿Veus bé, doncs, l'Europa de les dues velocitats?*

—És més prudent. Però tot això, en el nostre cas, no servirà de res si no va acompanyat d'una política econòmica general, no sols monetària, sinó que propiciï un grau de creixement més alt.

—*Quines seran les contrapartides de l'entrada a Europa per a l'Estat espanyol, en general, i per a Catalunya, en particular?*

—Els costos ja els anem pagant amb la incorporació d'altres països i l'obligatorietat a què ens veurem abocats des de la CE

a abonar-los. Això ens podrà perjudicar, fora que ens unim d'una manera important, els països del Mediterrani, per crear i potenciar un altre front que equilibri els ajuts.

—*¿Quin seria el balanç del 91?*

—El 91 ha estat un any molt estrany, amb alts i baixos. I a més, una mica incongruent: la crisi del Golf tothom pensava que implicaria una gran puja del preu del petroli, que fins i tot va abaixar. L'eufòria de post-guerra del Golf, als EUA, no els ha servit de res i ara parlem altra vegada de recessió americana. El 91 ens ha d'ensenyar a relativitzar les declaracions institucionals dels governants i les prediccions que fan els agents econòmics...

—*¿Com per exemple la inflació a l'Estat espanyol?*

—Sí. No s'ha pogut complir l'objectiu.

Però jo torno a dir que la inflació no és tan important. Potser algun dia m'excomunicaran i em trauran del Col·legi d'Economistes per dir això, però el més important és el creixement real. Si tu fas una empresa, inverteixes uns diners i probablement en perds el primer any, el segon, el tercer... però els recuperes al quart. Aquí el problema és que, els governants, els trien per a quatre anys i llavors no poden fer una política que vulgui dir perdre calers, entre cometes. Si es fa una política de suport a una empresa i aquesta aconsegueix de guanyar més diners, això es recollirà, naturalment, en els impostos de societats i de l'IRPF, i Finances recaptarà molts més diners que no recapta ara. Això és poc compatible amb l'esquema polític actual perquè falta aquesta visió més a termini mitjà.

Joan Morales